

mében, hőseink vére öntözi ma is a határon túli földet s ott meglátják, mily kicsinyekők, az elégedetlenek, a jajgatók s mily nagyok azok, akik hősi emlékének itt áldozunk. A szónok megrázó szavai mély megindulást keltek a közönség soraiban.

Koszorút helyeztek még: Csáktornya város közönsége, a Tűzharcosok Szö-

vetsége, a Leventefiújság, a Csáktornyai János Ipartestülete, a Baross Szövetség helyi csoportja, a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége helyi csoportja és a Nyilaskeresztespárt itteni szervezete.

Diszmetet fejezte be ezt a hazafias ünnepséget, amelyen a honvédségi alakulatokon kívül a vitézek, tűzharcosok, leventefiak és leányok is részt vettek.

Magyar összefogás

Az a programbeszéd, amelyet vitéz Rátz Jenő miniszterelnökhelyettes Sárospatakon elmondott, egészen rávilágít arra az új magyar életre, amely ezen az ősi földön máris kialakulóban van s amelynek körvonalait immár szabad szemmel is látni lehet. Vitéz Rátz Jenő miniszterelnökhelyettes beszéde ennek az új magyar életnek minden főbb problémájára kiterjed. Az amit elmondott részint politikai, részint földrajzi, részint szociálpolitikai és általában gazdasági igazságokra tagozódik.

Ha a beszédből néhány gondolatot kiragadunk, meglehetősen tisztán láthatjuk annak a folyamatnak irányát és célját, amely most az országban megindult. Az hallottuk a többi közt ebben a beszédben, hogy a Kárpátmedence egysége egy politikai akarat érvényesítését követeli meg az ősi magyar földön. Ezt a kétségtelen politikai igazságot azzal a másik politikai követelménnyel egészítette ki vitéz Rátz Jenő, hogy egy ilyen területen, mint amilyen a Kárpátmedence, bizonyos földrajzi egységnek is érvényesülnie kell. Hibát követ el mindenki, aki nem számol ezzel a földrajzi egység-helyeztetel. Ugy, amint a magyarság nem terjesztheték túl hatalmi céljaival a Kárpátokon, a Kárpátok gerincén átnyúló idegen államosságok sem számítnak hosszú életre a Duna medencéjében. Ennek bizonyosságát példaként Csehszlovákiára utalt, amely tudvalevőleg az első hüvösebb történelmi szellő hatása alatt összeomlott.

Történelmi igazság az, amire a beszéd utalt, olyan történelmi igazság, amely egyúttal magyarázata lehet annak is, hogy a magyar nép a Kárpátmedencében, ennek természetes határai között ezérezes állapot tudott alkotni, holott a mi honfoglalásunk előtt ez a föld számtalanszor cserélt gazdát.

A mi birtoklásunk állandósága a helyes gazdaságpolitikának is közzönhető, mindenekelőtt pedig annak, hogy mindig volt szociálpolitikai célkitűzésünk és mindig a jelentőséghez mérten tudtunk bánni a hazai kenyéradó földdel. Eppen ezért joggal tiltakozott a miniszterelnökhelyettes

az ellen, hogy importárval kereskedik az, aki azt hirdeti, hogy a jövedelmeket közelebb kell hozni egymáshoz. Viszont helytelen utakon jár az is, aki a földbirtokpolitikát nyaklól nélküli földosztásban látja teljesülni. Erre vonatkozóan igen érdekes és nagy figyelmet érdemel az a bizonyára komoly meglátolásra nyugvó megállapítás, amely szerint minden földbirtokbirtokának csak az lehet az uralkodó szempontja, hogyha valakinek földet juttatunk, annyit adjunk, hogy abból becsületesen meg tudjon élni családjával együtt, továbbá öreg napjait biztosítva lassan. Azt a kijelentést is hallottuk, hogy a földkérdés megítélésénél figyelembe kell venni a népszaporulati tényezőket is és gondoskodni kell arról, hogy a földműves családok második, harmadik, vagy negyedik gyermekei más foglalkozási területen helyezkedhessenek el. Itt utalt a miniszterelnökhelyettes iparunknak decentralizására, de az a gondolat, amit kifejtett, kétségkívül egészen közel áll a törzsörökés gondolatahoz, amely már régen foglalkoztatta a magyar agrárköröket.

A nemzeti jövő szempontjából mégis legfontosabbnak a programbeszédnek azt a részét kell itélnünk, amely a nemzetszervezet kiépítéséről szól. Nem egy párt létesítéséről beszélt vitéz Rátz Jenő, hanem azt mondta, hogy valamennyi népi erő egészséges összefogására van szükségünk. Ez az a cél, aminek érdekében meg kell reformálni az egész országvezetést. Ma egyébként sincs itt az ideje a pártpolitikai ellentétek szitálásának. Ma, — így mondotta a miniszterelnökhelyettes — minden magyar összefogására van szükség. Az a magyar, aki ezekben a súlyos napokban, amikor élet-halálról van szó, nem találja meg a másik magyar kezét, elarúloja a magyarságnak. Abban a nagy erőpróbában, amelybe sorsunk belesodort, csak összefogott erővel és igen kemény munkával tudunk helyt állani.

Súlyos igazságok azok, méltók arra, hogy mindenki emlékeztetése véssé.

Gospodi pomiluj...

Ugy írom le ahogy történt. Sem hozzá nem teszek, sem el nem veszek belőle. A buták a való életet mondják el nyers valóságban.

1943. év. kora őszen történt. Akkor még Kiew a magyar-német seregék birtokában volt és a városban összpontosult a hadseregellátás és igazgatás minden szerve.

Az orosz-bolszevista vezetőség nagyon jól tudta és nagyon jól ismerte Kiew kulcs helyzetét. Minden igyekezetével azon volt hogy lüktető, nyugtalan életet zavarja és felkavarja. Legalább ideig-óráig próbálta megakadályozni a sima gördülékeny munkát.

Nap mint nap állandó berepüléssel zavargott. Volt olyan délelőtt, amikor három óra alatt öt riadó volt. Nem volt fontos a tetemes anyagi és emberesztesség, türelmetlen mohósággal újból és újból küldte a város fölé a nehéz bombákkal megrakott gépeket. Pedig a szövetséges léghaderős komoly eredménnyel törté, rombolta a véget nem érő rohamokat.

Szeptember 8-án Kisasszony ünnepén is ismételtén kísérletezett. Mintha csak az ünnep

szentségét akarta volna tetszerüleg zavarni. Előtte való éjszaka is állandóan próbalkozott.

Az éjszakai állandó virasztástól és szolgálatlól kissé lazaian készült a 104. betegellátó állomás tisztikára, legénysége és fennjáró betegei ilyen hangulatban az ünnepi misére. Tudtuk, a szent mise alatt sem szünetel a berepülés és az elmaradhatatlan ajándékosztogatás. Az elmúlt éjszaka is több helyen próbált gyújtó és romboló bombákkal zavart kelteni. Szent misét azért még is csak hallgatni kell. A Magyarok Védoasszonyának van születésnapja.

Az oltárt a kórház emeleti folyosóján állították fel. A hívő szeretet minden telhető szépséggel feldíszítette. Virág- virág mellett a pazar villanyfényben csillogó oltár.

Közél 10 óra volt délelőtt mikor a páter az oltár elé lépett a legszentebb áldozat bemutatására. Lépcsőimakkban éppen a gyónás szent alázatos imájába kezd: megdörögnek a légvédelmi ágyúk, a kórház felett egymásután húznak el a ratak. Nemsokára feldübörög a német Messerschmidt légeszavarja is. Kiew felett légharc

TITKOS

vágya mindenkinek, hogy egyszer vagonhoz jusson. Ez a vágya könnyen teljesülhet,

vegyen Államsorsjegyet,

ennek segítségével könnyen juthat nagyobb pénzösszeghez. —

Ara: egész 4 P. fél 2 P.

FÖNYVEREMÉNY

50.000 P.

Húzás június 6.

A sorsjegy kapható sorsjegytörzsisolatoknál, valamint az összes dohánytözsdékben.

indult meg, de közben mindgyakrabban robbannak a ledobott bombák.

A pap közben e szent mise legszentebb részéhez ér. Ráhajol a fehér ostyára és lassan mondja az átvaltozás szavait. A szent misén résztvevők néma csendben imádkoznak és alázattal emelik szemüket Krisztus testére.

A csendes áhitatot irtózatoss robbanás szakítja meg. A háromemeletes, régente iskolának használt kórházépület minden izében megremegett. Ablakok, ajtók kicsapódtak, butorok dülték össze és sokáig morajlott a föld. A szemtise azért csak folyt tovább. Mintha mi sem történt volna énekelünk „Egőből szalott szent kenyér.”

Azután többé nem történt semmi. Csend lett és a légi harc után befejeződött a szent mise. Végeztével tudtuk meg, egy 1500 kilós bomba esett a kórház kertjébe. Közvetlen mellette egy rata roncsai füstölöttek. Kissé távolabb a pilóta megszenesedett teteme feküdt. Még jó, hogy a kórháznak szánt bomba nem robbant fel. Az irtózatoss detonációt az egymásután zuhanó tárgyak okozták.

Áddig ahig vettük észre, vagy kevesen vettek róla tudomást. A szent mise alatt a folyosó feljáró lépcsőjén az oltár mellett két öreg orosz asszony morzsolgatta az olvasót. Fogatlan szájukból csak ennyi hallatszott: „Gospodi pomiluj, (Uram irgalmazz!) Akkor is ezt ismételték, mikor a bomba és utána a repülő lezuhant.

Isten az ég és föld között tartott fehér ostyában rajuk figyelt. A kereszt két karja fellegta a halál irtó kaszaját és nem engedte újabb áldozatokat aratni.

Az ünnepet szentségtörő kezekkel akarták a bolszevisták megromlítani. A két anyóka népe nevében, népéért imádkozott. Es az Isten megoltalmazta a rombolás tüzeiben a benne bizokat Gospodi pomiluj sobajittak. Talán egyszer a vad horda is ezt fogja sobajitti s a pusztulásból felébred és próbál ismét tisztelő embernek lenni.

Lakatos L. István.

Első Muraközi Szövöde Rt.

Gyártelep: CSÁKTORNYA

Széchenyi u. 50 ☎ Telefon: 31

KÖZPONTI IRODA:

BUDAPEST, VII., Király ut 55 szám.

Telefon: 424-104.

Felvételek a csáktornyai tanítóképezdeben

A csáktornyai áll. tanítóképző-intézet I. év folyamára a felvétel határideje: május vége. A kérvényt az intézet igazgatóságához kell beadni. Mellékeltek: bizonyítvány a polgári iskola, vagy gimnázium IV. osztályáról, születési anyakönyvi kivonat, tisztiorvosi bizonyítvány, illetőségi bizonyítvány. A keresztényi származást is igazolni kell. Jó előmenetelű, szegény tanulóknak díjkezdvényt is kapnak az internatusban. Bővebb felvilágosítást az igazgatóság ad.

REUMA-GYÓGYÍTÁS!

ÜDÜLÉS!

HARKÁNY - GYÓGYFÜRDŐ

62°C radioaktív kénes hőforrások 50 holdas ősparkban. — Kád és medencefürdők, iszapgöngyölések. — Strandfürdő. Elsőrendű elhelyezés és ellátás.

Közvetlen vasúti kocsis Budapest—Harkány.

PROSPEKTUS és SZOBARENDELÉS:

Fürdőigazgatóság Harkány, vagy az IBUSZ menetjegyirodáknál.

Vitéz Oszlányi Kornél

Muraköznek és különösen Csáktornya városának jutott az a dicsőség, hogy a második világháborúban a Mária Terézia Renddel először kitüntetett hőst, vitéz Oszlányi Kornél vezérőrnagyot, falai között tisztelhetette.

Donmenti harcok! A magyar nemzet történelmében örökké aranybetűkkel fényszedő lapok! A hősi honvédesapátok soraiban Muraköz fiai is harcoltak és áldozták vérüket az édes haza védelmében. Vitéz parancsnokuk dicsőségéhez néhány sugárral ők is hozzájárultak.

A legfelsőbb hadvezetés intézkedése folytán vitéz Oszlányi Kornél vezérőrnagy újabb beosztást kapott s így, sájnátunkra, körünkől távozik.

E héten búcsúzott a város társadalma vitéz tábornokától egy szerény özszejevetel keretében. A szónokok tolmácsolták a közönség érzelmeit és elhalmozták a hős vezért valamennyiünk jó kívánságaival, azzal a reménységgel, hogy a mielőbbi győzelmes béke után viszont látjuk egymást.

Németek által megszállt Szeged szigetén. (Foto RDV.)

Hősi emlékmű és országzászlóavatás Perlakon

Végre beteljesedett a perlakiak forró vágya, hogy ők is méltó emléket állíthassanak annak a sok hősnak, akik életüket és vérüket áldozták ezért a szent földért.

A mai nehéz viszonyok között, nem csekély fáradságra és áldozatra került a hősi emlékmű és az Országzászló alapzatának felállítása, de amikor arról volt szó, hogy Perlak közönsége kimutassa hazafias érzelmét, akkor semmi áldozattól sem riad vissza.

A hősi emlékművet és az Országzászlót június 4 én fogják felavatni.

Az ünnepség rendje a következő:

1. Az országzászlót hozó nagykanizsai küldöttség fogadása a kápolnában. Innen ünnepélyes felvonulás az országzászlóhoz.
2. D. e. 1/10 órakor tkat. tábori mise. Mondja Uzdóczy-Zadravecz István ny. tábori püspök.
3. Himnusz.
4. Vitéz Csikós Jenő „20-as honvédek” című versét szavalja Kecskés Gusztáv levente.
5. Hősi emlékbeszédet mond vitéz Horvát Ferenc ny. vezérőrnagy, a perlaki járas országgyűlési képviselője.
6. Nagykanizsa város által felajánlott országzászló átadása.

7. Őrség kivezénylése az országzászló mellé, lobogó felvonása, tisztelgés, közben Hisszekegy.

8. Országzászló avató beszéd, mondja az Eréklyés Országzászló Nagybizottság részéről Uzdóczy-Zadravecz István ny. tábori püspök, az EÖNB. országos társelnöke.

9. „Honvédorham” szavalókórus, előadja a honvéd zli. szavalókórusa.

10. Dr. Sebestyén Mátyás kir. közjegyző a bizottság nevében átadja, Angyal János községi bíró átveszi megőrzésre az emlékművet.

11. Emlékmű megkoszorúzása.

12. Szózat.

Minden érdeklődőt szeretettel hívja és vár a rendezésre.

Örömmel jegyeztük fel a perlakiak ezen azafias, felbuzduláson alapuló ünnepségét.

Megnyílik a felújított Csáktornyai Parkfürdő

A fürdőigazgatóság sok fáradsággal és költséggel igyekezett a fürdőt helyreállítani, hogy a napozó, fürdőző, sportoló közönség e sulyos időkben is megfelelő te-átpáláshoz juthasson. Különösen diákjaink, nagyok és kicsinyek voltak fá-

radhatatlanok a munkálatoknál. Az idő rövidsége miatt részletes tudósításunkat csak a jövő számban hozhatjuk.

Pünkösdi napján, május 28-án nyílik meg a fürdő.

• Fürdőzés, úszás, sport nemzetvédelem!

Fogházra ítélték a horvát csempészt, aki meg akarta vesztegetni a magyar határavadászokat

Még sokáig fog tartani, míg a horvátok megértik, hogy a magyar határavadászokat nem lehet lekenyerezni és szigorú büntetés jár annak is, aki megkísérel a megvesztegetést. Ezt a leckét kapta meg Mihálinecz Mihály 25 éves, Szibovce-i horvátországi legény, aki 10 kg. rézgálic-csal csomagjában megkísérelte, hogy jó üzletet kössön magyar területen a keresett portékával. Ezért egy alkalommal Jambrovits János nevű barátjával szerencsét próbált. Jambrovits ugyanis felajánlotta, hogy megmutatja a biztos utat Magyarországra felé. Első ízben át is csúszott, de amikor vissza akart menni a gálicért szerzett 60 kg. magyar lisztet és 140 csomag magyar pipadobánnyal, egyenesen a magyar határavadászok karjaiba jutottak. Jambrovits ekkor azt ajánlotta társának, hogy kínáljon pénzt a magyar határőröknek, talán elegendik őket szakmányukkal együtt. Meg is tette. Mihálinecz felmutatta a százpengőt, Vesztére tette, mert a magyar határavadász válaszképpen lefoglalta a csempésztel árut és őt magát bekísérte a miksavári őrsre, míg Jambrovitsot, akit arról ismertek, szabadon engedték. Mihálinecz így került megvesztegetés és tiltott határátlépés miatt a nagykanizsai törvényszék elé. Mihálinecz mindent barátjára, a hegyen-völgyön túltartózkodó Jambrovitsra kent, de a kihallgatott három határavadász szemébe mondta, hogy ő volt az, aki elővette a százpengőt és jelekkel mutogatta, hogy engedjék szabadon futni dolgaival. Mihálinecz Mihályt, mivel még nem volt büntetve, egy hónapi fogházzal büntették. A lefoglat lisztet és dohányt a törvényszék elkobozta.

„ARANY BÁRÁNY”**Kötöttáru üzem, CSÁKTORNYA****Kossuth Lajos u. 9. - Telefon 143.****Gyárt elsőrendű kötöttáru.****Tulajdonos: Kuráth Joachim**

Asztalos-segédeket és szakmunkásokat felvesznek. Lukácsics asztalos, Nagykanizsa, Széchenyi u. 10.

A csáktornyai mentőkocsi

A csáktornyai Tűzoltótestület még évekkal ezelőtt nagy áldozatkészséggel és a közönség támogatásával egy modern mentőautóval szerelt be.

Ez a mentőkocsi azóta nagyon sok beteget, szülőasszonyokat, sebesülteket és egyéb erre szorultakat szállított be a csáktornyai kórházba s tekintve a rossz utakat és hegyes vidéket gumimikópenyei és belső fömlőj alaposan tönktelek és így működése ezigyszerint, amikor a legnagyobb szükség van rája nagyon is kórlátott, illetve egyáltalán nem vehető igénybe.

Igy esett meg hogy, a legutóbbi felsőpálfi bombatámadás alkalmával is a mentőkocsi nem volt üzemképes, de szerencsére a honvédség mentőkocsija rendelkezésre állott s így azok horktá be a sulyos sebesülteket.

A mai nehéz helyzetben, amikor Muraköz is ki téve az ellenséges bombatámadásoknak s esetleg nagyobb számu sebesülések is előfordulhatnak, feltétlenül közérdekű szükségesség, hogy a mentőautó kifogástalan és üzemképes állapotban legyen. Ezért is felhívjuk az illetékes körök figyelmét, hogy a csáktornyai tűzoltóság mentőkocsija sürgősen szereltesse fel a szükséges külső köppenekkel és belső törölökkel.

mében, hőseink vére öntözi ma is a hátrón túli földet s ott meglátják, mily kicsinyek ők, az elégedetlenek, a jajgatók s mily nagyok azok, akik hősi emlékének itt áldozunk. A szónok megrázó szavai mély megindulást keltettek a közönség soraiban.

Koszorút helyeztek még: Csáktornya város közönsége, a Tűzharcosok Szö-

vetsége, a Leventeifjúság, a Csáktornyai Járás Ipartestülete, a Baross Szövetség helyi csoportja, a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége helyi csoportja és a Nyilaskeresztespárt itteni szervezete.

Diszmetet fejezte be ezt a hazafias ünnepséget, amelyen a honvédségi alakulatokon kívül a vitézek, tűzharcosok, leventeifjak és leányok is részt vettek.

Magyar összefogás

Az a programbeszéd, amelyet vitéz Rátz Jenő miniszterelnökhelyettes Sárospatakon elmondott, elején rávilágít arra az új magyar életre, amely ezen az ősi földön máris kialakulóban van s amelynek körvonalait immár szabad szemmel is látni lehet. Vitéz Rátz Jenő miniszterelnökhelyettes beszéde ennek az új magyar életnek minden főbb problémájára kiterjed. Az amit elmondott részint politikai, részint földrajzi, részint szociálpolitikai és általában gazdasági igazságokra tagozódik.

Ha a beszédből néhány gondolatot kiragadunk, meglehetősen tisztán láthatjuk annak a folyamatnak irányát és célját, amely most az országban megindult. Az hallottuk a többi közt ebben a beszédben, hogy a Kárpátmedence egysege egy politikai akarat érvényesülését követeli meg az ősi magyar földön. Ezt a kétségtelen politikai igazságot azzal a másik politikai követelménnyel egészítette ki vitéz Rátz Jenő, hogy egy ilyen területen, mint amilyen a Kárpátmedence, bizonyos földrajzi egyensúlynak is érvényesülnie kell. Hibát követ el mindenki, aki nem számol ezzel a földrajzi egyensúly-helyzettel. Ugy, amint a magyarság nem terjeszkedik túl hatalmi céljaival a Kárpátokon, a Kárpátok gerincén átnyúló idegen államok sem számítanak hosszú életre a Duna medencéjében. Ennek bizonyosságát példaként Csehszlovákiára utal, amely tudvalevőleg az első hüvösebb történelmi szellő hatása alatt összeomlott.

Történelmi igazság az, amire a beszéd utal, olyan történelmi igazság, amely egyáltalán magyar-rázata lehet annak is, hogy a magyar nép a Kárpátmedencében, ennek természetes határai között ezerezer állomást tudott alkotni, holott a mi honfoglalásunk előtt ez a föld számtalanszor cserélt gazdát.

A mi birtoklásunk állandósága a helyes gazdaságpolitikaiknak is köszönhető, mindenekelőtt pedig annak, hogy mindig volt szociálpolitikai célkitűzésünk és mindig a jelentőséghez mérten tudtunk bálni a hazai kenyéradó földdel. Eppen ezért joggal titakozott a miniszterelnökhelyettes

az ellen, hogy importáruval kereskedik az, aki azt hirdeti, hogy a jövedelmeket közelebb kell hozni egymáshoz. Viszont helytelen utakon jár az is, aki a földbirtokpolitikát nyakköri nélküli földosztásban látja teljesülni. Erre vonatkozóan igen érdekes és nagy figyelmet érdemel az a bizonyára komoly megfontoláson nyugvó megállapítás, amely szerint minden földbirtokpolitikának csak az lehet az uralkodó szempontja, hogyha valakinek földet juttatunk, annyit adjunk, hogy abból becsületesen meg tudjon élni családjával együtt, továbbá öreg napjait biztosítva lássa. Azt a kijelentést is hallottuk, hogy a földkérdés megítélésénél figyelembe kell venni a népszaporulati tényezőket is és gondoskodni kell arról, hogy a földműves családok második, harmadik, vagy negyedik gyermekei más foglalkozási területen helyezkedhessenek el. Itt utalt a miniszterelnökhelyettes iparunknak decentralizására, de az a gondolat, amit kifejtett, kétségekívül egészen közel áll a törzsöröklés gondolatához, amely már régen foglalkoztatta a magyar agrárgöröket.

A nemzeti jövő szempontjából mégis legfontosabbnak a programbeszédnek azt a részét kell itélnünk, amely a nemzetszervezet kiépítéséről szól. Nem egy párt létesítéséről beszélt vitéz Rátz Jenő, hanem azt mondta, hogy valamennyi népi erő egészséges összefogására van szükségünk. Ez az a cél, aminek érdekében meg kell reformálni az egész országvezetést. Ma egyébként sincs itt az ideje a pártpolitikai elintétek szításának. Ma, — így mondotta a miniszterelnökhelyettes — minden magyar összefogására van szükség. Az a magyar, aki ezekben a súlyos napokban, amikor élet-halálról van szó, nem találja meg a másik magyar kezét, elárulja a magyarságnak. Abban a nagy erőpróbanban, amelybe sorsunk belesodort, csak összefogott erővel és igen kemény munkával tudunk helyt állani.

Súlyos igazságok azok, méltóak arra, hogy mindenki emlékezetébe véssé.

Gospodi pomiluj...

Ugy írom le ahogy történt. Sem hozzá nem teszek, sem el nem veszek belőle. A buták a való életet mondják el nyers valóságban.

1943. év. kora őszén történt. Akkor még Kiew a magyar-német seregek birtokában volt és a városban összpontosult a hadseregellátás és igazgatás minden szerve.

Az orosz-bolszevista vezetőség nagyon jól tudta és nagyon jól ismerte Kiew kulcs helyzetét. Minden igyekezetével azon volt hogy liktető, nyugtalan életét zavarja és felkavarja. Legalább ideig-óráig próbálta megakadályozni a sima gördülekeny munkát.

Nap mint nap állandó berepüléssel zavarogott. Volt olyan délelőtt, amikor három óra alatt öt riadó volt. Nem volt fontos a tetemes anyagi és emberesszesség, türelmetlen mohósággal újból küldte a város felé a nehéz bombákkal megrakott gépeket. Pedig a szövetséges légharítás komoly eredménnyel törte, rombolta a véget nem érő rohamokat.

Szeptember 8-án Kisasszony ünnepén is ismétellen kísérletet tett. Mintha csak az ünnep

szentségét akarta volna tervszerűleg zavarni. Előtte való éjszaka is állandóan próbalkozott.

Az éjszakai állandó virasztástól és szolgálatlól kissé faradtan készült a 104. belegellátó állomás tisztikara, legénysége és lenjáró beteget ilyen hangulatban az ünnepi misére. Tudtuk, a szent mise alatt sem szünetel a berepülés és az elmaradhatatlan ajándékosztogatás. Az elmúlt éjszaka is több helyen próbált gyújtó és romboló bombákkal zavart kelteni. Szent misét azért még is csak hallgatni kell. A Magyarok Védoasszonyának van születésnapja.

Az oltárt a kórház emeleti folyosóján állították fel. A hívő szeretet minden telhető szépséggel felszított. Virág-virág mellett a pazar villanyfényben csillogó oltáron.

Közel 10 óra volt délelőtt mikor a páter az oltár elé lépett a legszentebb áldozat bemutatására. Lépcsőimaközben éppen a gyónás szent áldozás imájába kezd: megfordulnek a légvédek, mi ágyuk, a kórház felett egymásután hoznak el a ratak. Nemsokára feidőbörög a német Messzeischmidt légcavarja is. Kiew felett léghare

TITKOS

vágya mindenkinek, hogy egyszer vagyonhoz jusson. Ez a vágya könnyen teljesülhet,

vegyen Államsorsjegyet,

ennek segítségével könnyen juthat nagyobb pénzüsséghez. —
Ára: egész 4 P. fél 2 P.

FÖNYVEREMÉNY

50.000 P.

Húzás június 6.

A sorsjegy kapható sorsjegytörzskönyv-árusítóknál, valamint az összes dohánytörzskönyvben.

indult meg, de közben mindgyókrabban robban-
nak a ledobott bombák.

A pap közben e szent mise legszentebb részéhez ér. Káhajól a fehér ostyára és lassan mondja az átváltozás szavait. A szent misén résztvevők néma csendben imádkoznak és alazattal emelik szemüket Krisztus testére.

A csendes ábátot irtozatos robbanás szakítja meg. A háromemeletes, régente iskolának használt kórházépület minden iében megremegett. Ablakok, ajtók kicsapódtak, butorok dűltek össze és sokáig morajlott a föld. A szentmise azért csak folyt tovább. Mintha mi sem történt volna énekelünk „Égből szállt szent kenyér.”

Azután többé nem történt semmi. Csend lett és a légi harc után befejeződött a szent mise. Végeztével tudtuk meg, egy 1500 kilós bomba esett a kórház kertjébe. Közvetlen mellette egy rata roncsai füstölögték. Kissé távolabb a pilóta megszennedelt teteme feküdt. Még jó, hogy a kórháznak szánt bomba nem robbant fel. Az irtozatos detonációt az egymásután zuhanó tárgyak okozták.

Addig alig vettük észre, vagy kevesen vettek róla tudomást. A szent mise alatt a folyosó feljáró lépcsőjén az oltár mellett két öreg orosz asszony morzsolgatta az olvasót. Fogatlan számból csak ennyi hallatszott: „Gospodi pomiluj.” (Uram irgalmazz!) Akkor is ezt ismételték, mikor a bomba és utána a repülő lezuhant.

Isten az ég és föld között tartott fehér ostyában rájuk figyelt. A kereszt két karja felé a halál irtó kaszaját és nem engedte újabb áldozatokat aratni.

Az ünnepet szentségtörő kezekkel akartak a bolszevisták megrontani. A két anyóka népe nevében, népéért imádkozott. És az Isten megtöltözte a rombolás tűzében a benne bizokat. Gospodi pomiluj sohajtattak. Talán egyszer a vad horda is ezt fogja sohajtani s a pusztulásból felébred és próbál Istent tisztelő embernek lenni.

Lakatos L. István.

Első Muraközi Szövöde Rt.

Gyártelep: CSÁKTORNYA
Széchenyi u. 50 • Telefon: 31
KÖZPONTI IRODA:
BUDAPEST, VII., Király ut. 53 szám.
Telefon: 424-104.

Felvételek a csáktornyai tanítóképezdeben

A csáktornyai áll. tanítóképző-intézet I. év folyamára a felvétel határideje: május vége. A kérvényt az intézet igazgatóságához kell beadni. Mellékletek: bizonyítvány a polgári iskola, vagy gimnázium IV. osztályáról, születési anyakönyvi kivonat, biáziortvisi bizonyítvány, illetőségi bizonyítvány. A keresztény származást is igazolni kell. Jó előmenetelű, szegény tanulóknak diákdívményt is kapnak az internatusban. Bővebb felvilágosítást az igazgatóság ad.

REUMA-GYÓGYÍTÁS!

ÜDÜLÉS!

HARKÁNY - GYÓGYFÜRDŐ

62°C rádióaktív kénes hőforrások 50 holdas ősparkban. — Kád és medencefürdők, iszapngyógylések. — Strandfürdő. Elsőrendű elhelyezés és ellátás.

Közvetlen vasúti kocsik Budapest—Harkány.

PROSPEKTUS és SZOBARENDELÉS:

Fürdőigazgatóság Harkány, vagy az IBUSZ menetjegyjirodáknál.

Vitéz Oszlányi Kornél

Muraköznek és különösen Csáktornya városának jutott az a dicsőség, hogy a második világháborúban a Mária Terézia Renddel először kitüntetett hőst, vitéz Oszlányi Kornél vezérőrnagyot, falai között tisztelhetjük.

Donmenti harcok! A magyar nemzet történelmében örökké aranybetűkkel fényskedő lapok! A hősi honvédsapok soraiban Muraköz fia is harcoltak és áldoztak vértük az édes hazá védelmében. Vitéz parancsnokuk dicsőségéhez néhány sugárral ők is hozzájárultak.

A legfelsőbb hadvezetés intézkedése folytán vitéz Oszlányi Kornél vezérőrnagy újabb beosztást kapott s így, sájnálutunkra, körünkől távozik.

E héten búcsúzott a város társadalma vitéz tábornokától egy szerény özszejövétel keretében. A szónokok tolmácsolták a közönség érzelmeit és elhalmozták a hős vezért valamennyiünk jó kívánságaival, azzal a reménységgel, hogy a mielőbbi győzelmes béke után viszont látjuk egymást.

Németek által megszállt Saragos szigetén. (Foto RDV.)

Hősi emlékmű és országzászlóavatás Perlakon

Végre beteljesedett a perlakiak forró vágya, hogy ők is méltó emléket állíthassanak annak a sok hősnak, akik életüket és véréüket áldozták ezért a szent földért.

A mai nehéz viszonyok között, nem csekély fáradságba és áldozatba került a hősi emlékmű és az Országzászló alapzatának felállítása, de amikor arról volt szó, hogy Perlak közönsége kimutassa hazafias érzelmét, akkor semmi áldozattól nem riad vissza.

A hősi emlékművet és az Országzászlót június 4 én fogadják felavatni.

Az ünnepség rendje a következő:

1. Az országzászlót hozó nagykanizsai küldöttség fogadása a kápolnában. Innen ünnepélyes felvonulás az országzászlóhoz.

2. D. e. 1/10 órákor rkat. tábori mise. Mondja Uzdóczy-Zadravec István ny. tábori püspök.

3. Himnusz.

4. Vitéz Csikós Jenő „20-as honvédek” című versét szavalja Keeskés Gusztáv levente.

5. Hősi emlékszemléket mond vitéz Horváth Ferenc ny. vezérőrnagy, a perlaki járás országgyűlési képviselője.

6. Nagykanizsa város által felajánlott országzászló átadása.

7. Őrség kivezénylése az országzászló mellé, lobogó felvonása, tisztelgés, közben Hicszekegy.

8. Országzászló avató beszéd, mondja az Eréklyés Országzászló Nagybizottság részéről Uzdóczy-Zadravec István ny. tábori püspök, az EONB. országos társelnöke.

9. „Honvédrom” szavalókórus, előadja a honvéd zli. szavalókórusa.

10. Dr. Sebestyén Mátyás kir. közjegyző a bizottság nevében átadja, Angyal János községi bíró átveszi megőrzésre az emlékművet.

11. Emlékmű megkoszorúzása.

12. Szózat.

Minden érdeklődőt szeretettel hívja és várja a rendezésre.

Örömmel jegyeztük fel a perlakiak ezen azafias, felbuzduláson alapuló ünnepségét.

Megnyílik a felújított Csáktornyai Parkfürdő

A fürdőigazgatóság sok fáradsággal és költséggel igyekezett a fürdőt helyreállítani, hogy a napozó, fürdőző, sportoló közönség e sulyos időkben is megfelelő teápoláshoz juthasson. Különösen diákjaink, nagyok és kicsinyek voltak fá-

radhatatlanok a munkálatoknál. Az idő rövidsége miatt részletes tudósításunkat csak a jövő számban hozhatjuk.

Pünkösdi napján, május 28-án nyílik meg a fürdő.

• Fürdőzés, úszás, sport nemzetvédelem!

Fogházra ítélték a horvát csempészt, aki meg akarta vesztegetni a magyar határavadászokat

Még sokáig fog tartani, míg a horvátok megértik, hogy a magyar határavadászokat nem lehet lekenyerezni és szigorú büntetés jár annak is, aki megkísérel a megvesztegetést. Ezt a leckét kapta meg Mihálinecz Mihály 25 éves, Szibovce-i horvátországi legény, aki 10 kg. rézgálic-csal csomagjában megkísérelte, hogy jó üzletet kössön magyar területen a keresett portékával. Ezért egy alkalommal Jambrovits János nevű barátjával szerencsét próbált. Jambrovits ugyanis felajánlotta, hogy megmutatja a biztos utat Magyarországra felé. Első ízben át is csúszott, de amikor vissza akart menni a galicéért szerzett 60 kg. magyar lisztet és 140 csomag magyar pipadobánnyal, egyenesen a magyar határavadászok karjaiba futottak. Jambrovits ekkor azt ajánlotta társának, hogy kínáljon pénzt a magyar határőröknek, talán elegendik őket szakmányukkal együtt. Meg is tette. Mihálinecz felmutatta a százpengőt, Vesztére tette, mert a magyar határavadász válságképpen lefoglalta a csempészt árút és őt magát bekísérte a miksavári őrsre, míg Jambrovitsot, akit arról ismertek, szabadon engedték. Mihálinecz így került megvesztegetés és tiltott határátlépés miatt a nagykanizsai törvényszék elé. Mihálinecz mindent barátjára, a hegyen-völgyön túllátózkodó Jambrovitsra kent, de a kihallgatott három határavadász szemébe mondta, hogy ő volt az, aki elővette a százpengőt és jelekkel mutogatta, hogy engedjék szabadon futni dolgaival. Mihálinecz Mihályt, mivel még nem volt büntetve, egy hónapi fogházzal büntették. A lefoglat lisztet és dohányt a törvényszék elkobozta.

„ARANY BÁRÁNY”

Kötöttáru üzem, CSÁKTORNYA

Kossuth Lajos u. 9. - Telefon 143.

Gyárt elsőrendű kötöttáru.

Tulajdonos: Kuráth Joachim

Asztalos-segédeket és szakmunkásokat felveszek. Lukácsics asztalos, Nagykanizsa, Széchenyi u. 10.

A csáktornyai mentőkocsi

A csáktornyai Tűzoltótestület még évekkal ezelőtt nagy áldozatkészséggel és a közönség támogatásával egy modern mentőautomobilt szerzett be.

Ez a mentőkocsi azóta nagyon sok beteget, szülőasszonyokat, sebesülteket és egyéb erre szorultakat szállított be a csáktornyai kórházba s tekintve a rossz utakat és hegyes vidéket gumiköpenyei és belső tömlői alaposan tönkelték és így működése ezidőszent, amikor a legnagyobb szükség van rája nagyon is kórlátzott, illetve egyáltalán nem vehető igénybe.

Igy esett meg hogy, a legutóbbi „felsőpálfi bombatámadás alkalmával is a mentőkocsi nem volt üzemképes, de szerencsére a honvédség mentőkocsija rendelkezésre állott s így azok horktát be a sulyos sebesülteket.

A mai nehéz helyzetben, amikor Muraköz is ki van téve az ellenséges bombatámadásoknak s esetleg nagyobb számu sebesülések is előfordulhatnak, feltétlenül közérdekű szükségesség, hogy a mentőautó kifogástalan és üzemképes állapotban legyen. Ezért is felhívjuk az illetékes körök figyelmét, hogy a csáktornyai tűzoltóság mentőkocsija sürgősen szereltesse fel a szükséges külső köppenyekei és belső tömlőket.

Kőbányai Polgári Serfözde

muraközi egyedárusítója, ugyszintén

PETÁNCI ÁSVÁNYVIZ Ióraktára

glavno skladišće PETANSKE kisele vode

jedini prodavec pive za Medijmurje i

Csáktornya, Kossuth L.-u. 1 sz. alatti

nyitrai MRÁZ TIBOR

Csáktornya, Kossuth L. vulica hr. 1.

telephelyiségét ÁTHELYEZTE
A ZRINYI VÁR BELSŐ UDVARÁBA.

je svoje skladišće i magazine PREMESTIL V
ZNUTREŠNJI DVOR ZRINYI GRADA (Staroga grada)

HIREINK.

— **Három új vitéz Muraközben.** E héten tették le az esküt Zalaegerszegen a Vitézi Szék Kapitánya előtt Marót (Magdalanics) Balázs belicai vitéz, továbbá az ifjú vitézek közül Pánczél János, vitéz Pánczél György drávaszentmihályi és Horváth László, vitéz Horváth Mihály csáktornyai lakós fia. Az eskütétel után vitéz Székely Jenő ezredes, vitézi székkapitány szép beszéddel üdvözölte az új vitézeket.

— **Szülők, magántanulók figyelmébe.** A csáktornyai polgári iskola igazgatósága értesítéssel, szerint az írásbeli magánvizsgálatokat június 9-én fogják megtartani a reggeli órákban s ott mindjárt be lesznek osztva a szóbeli vizsgákra, amelyeket viszont június 15, 16 és 17-én fogják megtartani.

— **Orvosi hír.** Dr. Heitzler Adolf fogszakorvos honvédelmi szolgálatából visszatért és ismét rendel.

— **A toronyóra viccel.** Bejött a komámasszony a városba a hetivásárra s ott találkozott a komámurammal. Mondja csak komámuram, miért van a toronyonk mind a négy oldalán mutatótábla? Ejnye meg ezt sem tudod? Hát azért lelkem, ha egyszerre négyen akarnak bosszankodni azon, hogy az óra vagy nem jár, vagy nem jól mutat, ne kelljen az egyiknek a másikra várni.

Szegény komámasszony azóta ezen tóri a fejét.

A PERLAKI JÁRÁS HIREI

— **Anyák napja Perlakon.** Az anyák napja alkalmából jól sikerült műsoros előadást rendezett a perlaki m. kir. népiskola tanítói kara. A műsoros előadást május hó 13-án és 14-én tartották meg a község háza tanácstermében, melyen a lakosság és az intelligencia nagy számban jelent meg.

Nagyon kedves és megható volt Glavina Mária l. o. tanuló prólogja, igen sok tapost kapott kedves és gyermekien édes szerepléséért. Utána a népiskola énekkara adott elő különböző magyar nótákat nagy sikerrel.

Az „Édesanyánk” c. verset Bagdy István M. Engelleiter Éva gim. tanuló adta elő igazi átérzéssel. Sok taps jutalmazta a kellemes csengésű szavalt.

Ezután következett az „Igazgyöngyök” című gyermekszínijáték 3 felvonásban, Köszegi Jánostól. Ezt a népiskola és Perlakról középiskolába járó leányok adták elő. Minden dícséretet megérdemel a tantestület, hogy a muraközi anyanyelvű népi iskolai tanulók tökéletes magyar kiejtésű szereplését hosszú fáradozás útján elérte. A kis muraközi leánykák semmivel sem maradtak el az itt élő magyar testvéreiktől. Megható volt a színjáték mindvégig és tökéletes a rendezés. A közönség szeméiből hullottak a könnyek, alig maradt szem szárazon, mindenkinek fiatalnak és öregnek, boldog és boldogtalannak, árvának és félárvának, özvegyeknek és szülötleneknek viszaszánt lelkükben a szerető édesanya jósa, eszretete, gyöngédsége. Igazgyöngyöket sirtak a jelenlévők, igazi, hamisítatlan gyöngyöket. Sikere volt az előadásnak, az újra magyar földön az

új magyar élet szebb és eszményibb céljait szolgálta.

Köszönet illeti ezért a nagy munkáért a perlaki magyar tantestületet.

— **Perlak a bombakárosultakért.** A Magyar Megújulás és Nemzetiszocialista Pártszövetség Perlak községi szervezete eddig már 144 P-öt gyűjtött a bombakárosultak részére. Az adakozók legnagyobb része már a Baross gyűjtése során is nagyobb összeget adakozott. A pénzt a Magyarság részére küldötték el és a további gyűjtés is folyamatosan van.

Tábori posta.

Dervarics Károly, „csáktornyai fiú,” tizedes, tábori posta L. 678 írja: Tegnap kaptam már másodikszor hetilapjuktól, de nem tudom, ki küldi? Halás köszönet a jó léleknek, aki nekem örömet szerzett, hogy itt messze, távol szép hazámot olvashatom szülőhelyem és környéke újdonságait. Szeretném ha az illető írna, jól vagyok és jól érzem magamat. Tiszteletteljes üdvözlémet küldöm.

Ifjú Jugh András Csáktornya és Kovacsics János Drávaszentiván. Tábori posta P. 569 üdvözlök a rokonokat, a jóbarátokat és ismerősöket, kéri a Muraközi újságot részükre megküldeni.

SPORT

A hét sporteseményei

CsZTE. — Bonyhádi ZE. 13-1 (5-1)

vezette Törökmezei

A csáktornyai csapat mindvégig óriási fölényben volt és tetszés szerint rugta góljait. Góllövők: Benkő III 6, Branovics 2, Vugrinec 2, Varga, Vámpin, Megla pedig 1-1 gólt lőtt. A vendégek közül Enoch lőtte az egyetlen gólt.

CsZTE. — Zalaegerszegi Move 8-5 (3-1)

vezette Törökmezei

Áldozcsütörtökön került sora az összevont CsZTE. Zalaegerszegi Move mérkőzésében, amelyen a csáktornyai csapat szép győzelmet aratott.

A csapatok összeállítását a következő volt: CsZTE. Istvánovics—Vámpin, Koros—Varga, Benkő II, Palfy—Vugrinec, Megla, Benkő III, Vrbaneč, Branovics.

Z. Move. Kósa—Bagin, Montag—Lappert, Nagy, Nádas—Perlaki, Lang, Török, Kovács, Fülöp.

Már a mérkőzés első perceiben vezetés jut a vendégcsapat Lang révén. A kiegyenlítés nem vár sokáig, mert a kapus egyik hibás védeése alkalmával kiejti a labdát, melyet Benkő III a halóba löv. Most erősen szorongat a hazai csapat. A 18 percben Vámpin 30 méteres szabadrugása száll védtelenül a bal felső sarokba. Ez a gól visszaemlékeztetett a régi „Mandó” szabadrugásokra. A 35 percben újabb gólt ér el a hazai csapat Benkő III révén, aki a vetődő kapus felett áttemeli a labdát.

A második féldíben mindkét csapat változtat az összeállításán. A csáktornyai csapatban helyet kap vitéz Magyar és Vas.

Már a hetedik percben gólt ér el a hazai csapat Branovics révén, majd Vugrinec bombalövése jut a halóba, 5-1 már az eredmény. Most érthetetlenül leáll a hazai csapat. A zalaegerszegiek kihaszalják az alkalmat és Perlaky, Török és Nádas révén már 5-4-re csökkentik az eredményt. Most ismét rákapcsol a hazai csapat és a 32 percben Vrbaneč belövi a hatodik gólt, 6-4. A 33 percben újabb gólt érnek el a vendégek Török révén. A csáktornyaik ezután teljesen a kapujukhoz szorítják a vendégeket. A 44 percben Vrbaneč, a 45 percben pedig Benkő III beállítja a végeredményt.

Benkő III-ban a vezetőség megtalálta az igazi középcsatát. A védelem szürkékben játszott, míg a csatársor kezd magára találni.

Honvédség — CsZTE. 4-2 (2-1)

A honvédség nagyon lelkesen játszott és megérdemelten győzte le a tartartékos CsZTE-t.

A nagykanizsai kir. törvényszék.

P. 1109/1944 sz.

Idéző hirdetmény

A nagykanizsai kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Koczián János és társai felpereseknek Perasz Fülöp alperes ellen okirat kiállítását és jár. iránt indított perében a perfelvételre határozatot tűzött és felhívja a feleket, hogy 1944 évi június hó 12 napján délelőtt 9 órakor hivatalos helyiségében (Törvényház I em. 38 ajtószám alatt) jelenjenek meg, egyszerűen pedig Perasz Fülöp alperes részére, aki ismeretlen helyen tartózkodik, ügygondnokul dr. Suranyi Lajos ügyvédet (lakik Nagykanizsán) nevezte ki.

A bíróság felhívja az alperest, hogy a fent megjelölt határnapon és órában meghatalmazott ügyvéd által jelenjen meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyette eljárni.

— Nagykanizsa, 1944 május hó 4.

dr. Hámosi Zoltán sk.

Istváki bíró.

Támogassuk a bombakárosultakat

Legújabbban Királylak, a felsőmihályfalvai körjegyzőség nagyon kicsi községe mutatta ki hazaszeretettel a bombakárosultak irányában. A szegények filléréiből és a jobb gazdák pengőből 144 pengőt gyűjtöttek. Nagyobb összeget adoztak: Petek István és Petkovics József 20-20 pengőt, Szersa József, Novak János, Sesavics Antal és Csarnics Antal 10-10 pengőt.

Ugyancsak szépen adozott a majdnem csupa szegény lakosból álló Drávaszilas, perlaki járási község, 115 80 pengőt szedtek össze fillérekből, amelyek sokkal többet jelentenek, mint némely gazdagok szukkeblu adományai.

A begyűjtött összeget illetékes helyre juttatták.

Szerkesztőségünk eddigi gyűjtése: 1229 63 P
Fuss László Drávaszárhagy 50—P
Égy kavéhazi asztaltársaság adom. 250—P

Összesen: 1529 63 P

Adakozzunk a bombakárosultaknak

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 6.— P. na pol leta.
Vuredništvo: Horthy Miklos-tér 6.

Csáktornya, 1944 május 19.

Politički tjednik
Zide saki petek.

Trojaki 1944

Deset dni potli Kristušovoga Zastupljenja, je Sveti Duh, v formi plamenoga jezika, obišel apostole, objačil nyih je v nyihovoj veri i dal nyim je mogočnost, da po celom svetu, po sem jezikom širju Reč, Svetoga Evangeliuma.

Tak je i MagyarSKU obišel Sveti Duh, ali ne na Trojake, nego marciusa 19-ga. Ne samo, da nam je veru objačil, nego dal nam je i nove apostole, šteri bodo naroda vun spelali z one strašne nesreče v šteru su ju šteri zagaziti dovezdašny voditeli, zaslepleni po prezdnušnim i sebičnim židovskim bankeram.

Dobro znamo, starinske knige nam pišeju, da se samo oni narodi moreju rezvijati i objačiti, šteri trpiju teška harcuvanja. Viher trga i vija drevje, a stem njim postane steblo i korenje jakše. Mladi ludi moraju fest delati, stem nyim bodo kotrige i čonte jakše. Ran tak i narodi vodiju teška harcuvanja, da si moreju začuvati pravo na življenje, da bodo mogli z jakom dušom gledati v bodočnost.

Zvučeni ludi tak veliju: Či človek ima sega dobra na svetu, onda postane leni i nemaren. Samo onda dobi človek trdu volu i jakost, či mora harcuвати za ono, kaj je dalko pred njim. I za istinu! Rimski orsag je stal trinajst sto let, a v cvetu je samo onda bil, da je vodil najteškeša harcuvanja. Onda su bili njegvi sinji najveksi junaki, zvučeni ludi i umetniki na najvišem mestu, orsag je bil najbogateši, a ona vremena, da je bilo obilno sega i nišči se ne brigal, kaj bo zutra, nosila su propast v vutrobi.

Vidli smo, kak je žalostno prepala v drugim svetskim taboru ona Francoska, štera je postala pijana, ohola i gizdava od onih kontraktov, šteri su se napravili koli Pariza. Te Francoski purgari i soldati su mirno ležali i pušili pipe odzadi za onom stenom, šteru njim je njihov maršal Mažino dobro zmisli, eli slabo postavil, kajti su mislili, mrtvi beton bo nyih obranil, tu je već ne potrebno nikše vitezko delo. I vidli smo, kak se je v Versailles do zemle ponižena Nemska dično zdigla do takše visine, da se v vitezstvu i narodnom skup držanju, zvun Magyarske, niti jen narod nemre vtekati z nyom.

Ali nejdimo tak dalko! Poglednimo našu domovinu Magyarsku, štera je tulko moki pretrpela! Zmislimo se za 1918. leto i za Trianon! Kaj je dalo ocelnate kotrige i kaj je objačilo toga naroda, da zdig ne nazaj na starinsko svetlo toga orsaga, šteroga su v prah zagazili i pod silom zeli mu čuda najboljih sinov i čuda na

rodnoga imetka? Se to nam je dalo teško harcuvanje za ono, kaj je dalko pred nami, za to, da nam bo orsag i narod dale obstal. Harcuvanje za to, da nabo moči, jezero let staroga magyarskoga naroda samo tak s špundiom zbrisati s tabele svetske povesti, kak deca, da njim rečuni ne valaju.

Samo nesmemo s toga prespodobljena vun pustiti niti Englesku. Te plemeniti lordi, kajti nyim materinska zemla leži na srečnom položaju, su samo tam harcuvali, de protivnik neje imel oružje v rokaj, tak su spravili pod sebe skorom pol sveta i stirali v jarem milione na pol divjih siromaških narodov. Da bi bil v ono vreme indijski narod imel svojega voditeja Bose-a, onda denes engleski kral nebi nosil gizdavoga naziva „Cesar Indije“ Ali ve, da su potli sramotnoga bežanja pre Narviku i Dünkirchenu i bitke pre Nettuno došli na to, da se ne igramo na bažolovo zrnye, jenoga za drugim zovejju narode, šteri nesu v taboru, eli pak su z nami v priateljstvu: hodi kumek hodi, potuči mojega nepriatelja, onda bom ja tebi pomogel prepasti. V svojoj zaslepenosti misliju, da ober onih narodov, šteri su se dali vkaniti od nyih i denes se plačeju zbog toga, bo se našel još šteri narod slabe pameti, šteri bo nyim pomagal v mlaku vtoplena kola vun poteči.

Je, bormeš tak je! Te plemeniti lordi su poleg teha i kolačov postali mehki i leni. Sablu si samo onda prevežeju, či

je kakša velka parada, Za drugu frontu već zdavnja tučeju velkoga bobnja, ali hapiti se ne vupaju, kajti nemci su jako hudi zbog toga, kaj su njim englezi hiže i cirkve zrušili, žene i decu zaklali, pak bi vtegnuli nazaj strelati, to pak ta gospoda lordi nikak nemreju podnašati. Oni si tak premisslavaju tabora, kaj bi se drugi bili za nyih, a oni bi samo gledali i na zadnye bi slekli jenoga i drugoga, kak su to napravili potli prvoga svetskoga tabora, da su grdo vkanili one, šteri su z nyimi držali.

Tabor je vitezko harcuvanje, a ne špekulacija levo i desno. Da bi bili magyarski vitezi špekulerali, nebi mi denes domovinu imeli i žalostno bi se pisalo za nas. Zato moramo Bogu zafaliti, kaj i denes imamo čuda vitezov, šteri trdo držiju sablu, sečeju nepriatelja i braniju nam domovinu od prežbožnih hordi.

Sveti Duh je obišel magyarskoga naroda. Pokazal je voditelam pota, po šterim moramo hoditi, da s celimi kotrigami zidemo z ove velke svetske nesreče. Ali naša molitva ide još i dale. Prosimo Svetoga Duha, naj rezsvetli pamet i našim nepriatelam. Naj se zbudiju na to, da je nyihov tabor strašen greh. Smrtni greh proti kršćanstvu, proti europskoj kulturi i proti budućnosti človečanstva. Naj se skrijeju nazaj za svojimi granicama, naj daju mira toj, čuda mok pretrplenoj Europi, štera od nyih nikaj ne išče i naj dopustiju, da bo i dale visoko nosila svetlu baklu europske kulture.

S tom molitvom ponizno klečimo na den Trojakov pred Ocom Bogom, Zveličitelom i Svetim Duhom.

Den junakov v Csáktornya

Sako naše poštuvanje i ljubav su vredni naši velki junaki, šteri su alduvali svoju krv i bormeš čuda nyih i svoje življenje za to kaj mi tu, kak dalko je moči, v miru moremo potrošiti našega falačka sakdašnyega kruha. Na žalost, taborške prilike nam ne dopuščaju, kaj bi držali kakše vekše parade, eli zato je narod varaša Csáktornya i okolišnih občin i ve pokazal, da na vreden način zna poštuovati spomena onih, šteri su z zlatnimi slovimi napisali svoje ime v povest magyarske domovine.

V varaškim parku su honvedi postavili lepoga, s cvetjem bogato okinčenoga oltara, pred šterim je soldački pater odslužil svetu paradnu mešu. Pre meši su bili paradni század honvédov, si oficiri pod voditeljstvom najvišegega zapovednika, velka honvedska deputacija honvédov, se vlasti, vitezi, jen század frontskih soldatov, varaški poglavari i zastup

niki v celim broju, meštri, Gospe Ženskoga Društva, onda varaški i selski ludi su celoga parka napunili. Pod mešom je igrala svete popevke mužika naših onyogascov.

Potli svete meše je zapovednik honvedstva prvi položil venca na spomenik junakov, alduval je par lepih reči za njihov spomen, zatem pak se obrnul k narodu z ovimi rečmi:

Otdod, stoga visokoga mesta, spod staroga grada Zrinyi Miklósa, s štengih spomenika junakov daju glasa naši junaki mladim i starim, moškim i ženskam, sem onim, šteri živiju v Karpatskim bazenu magyarske domovine, sem onim, šteri se karaju, mrmraju, nesu zadovolni. Spod grada velkoga Zrinyia, šteri je s svojimi vitezi teško harcuval za dobro domovine i nosil glasa, da si skup držati i pomagati, otdod nam daju glasa naši junaki, da su oni alduvali svoje mlado

telo, svoju krv na oltaru domovine za dobro naše. Oni šteri nesu zadovolni, šteri iščeju ono, česa nemre biti, naj se prigrej pred ovim spomenikom, pred grobi naših vitezov, naj pogledneju na karpat-ske doline, de su teške bitke za našu domovinu. de naši junaki s svojom krvi polevaju nepriatelisku zemlu i onda bodo vidli, kak su mali te, šteri javčeju i nesu zadovolni i vidli bodo, kak su velki oni, čiji spomen mi tu svetimo. Te reči su

globoko genule ludi, šteri su je poslušali.

Vence su još deli: varaš Csáktornya Frontski soldati, leventáši, meštri, Baross Szövetség, Magyarško Žensko Društvo i i Nyilaska-domača organizacija.

Na zadnye je bil paradni marš. Naši stari vitezi i frontski soldati su i ve pokazali, da nym i žilaj još teče junačka krv, a lepo su se skazali i mladi leventáši, dečki i puće. Kak se vidi dobro i radi se vučiju.

Svetski glasi

Jen mladozsenya — dve zaručnice — i se je v redu

V Nemškoj, v varašu Neuburg je bila takša ženidba, da se takšega kaj malo da pripeti. Jen mladozsenya je došel na zdavanye z dvemi zaručnicami i ženidba se zvršila. Po taborskim ženidbenim zakonu je se to v redu bilo. Zaručnice su bile sestre, a mladozsenya je pre svojoj ženidbi i svojega brata zastupal, šteri je na fronti i zdaleka se ženil prek zastupnika, kaj je ve za vreme tabora i pri nas mogoče. Da bude se slet-neše rešeno, su obedvoja zdavanya skup držali. I tak se mladozsenya dvapot ženil,

jempot za se, jempot pak v ime svojega brata.

V Györu su i megyímurski dečki nesreću pretrpeli od nepriatelških bombašov

Zadnyipot da su nepriatelški bombaši obsipali varaša Györ, su i dva megyímurski dečki pretrpeli nesreću od teh živanov. Jenoga je luft druknul, a drugi pak je od mašinpške dobil dva šuse. Tak su te ranjeniki dospeli v Csáktornya v špital, da se tu vračiju, de su bliže bili k svojim roditelam. Tak so rekli, da komaj čekaju, kaj bi nazaj došli v masinfabriku, de se vučiju.

Nova nemška taborska kola „Goliath“ ideju v ogeny

Taborski glasi

Sovjetska fronta

Kak nam je poznato, bolševiki su lani v juliju mesecu hapili svoju, tak zvanu letnu ofenzivu. Od polti stalno trpi ta velka ofenziva, kajti sovjeti su si predzeli, da oni očejju oblejati celu Europu i vništiti se, kaj je krsčansko.

Nemška selđacija je previdla toga cila bolševičkih voditelov i neje štela alduvati velke trupe, nego išla je za tem, da z dobrom i spametnom obranom potroši čim več nepriatelške selđacije i matriala.

Za to se sigdi vugibala. de se pokazalo, kaj je nepriatel vložil velke sile i oče predreti frontu i postavila je takšu obranu, da se vništi čim več nepriatelške selđacije i matriala, a poleg toga, da se šparaju i čuvaju naši soldati.

De je potrebno bilo, tam su i naši stali na svoje mesto i zadržali su nepriatel, da neje mogel pokvariti plane našega taborskoga voditelstva.

Tak su se pod Karpatami oštro proti postavili bolševičkomu ognju. Sovjeti su si stvorili plana, da z lehka dojdu prek Karpata i onda nym je odprta cela magyarska dolina i tak bi se

molgi zidti z Titovimi partizani. Samo naši su njm toga plana prekrizili, napravili velke zgubičke nepriatelam i niti tora, niti glasa, kaj bi se bolševiki molgi doteknuti karpatske linije.

Nečelni glasi nam veliju, da su si magyarske i nemške trupe v sobotu popravile svoja mesta i na dolnym toku Dnjester vode čudh napre došle. Jenu okloplenu sovjetsku trupu su da kraja vništile.

Ran tak su si popravili svoja mesta v Karpatskim dolinam.

Najnoviši glasi nam veliju, da su pak vništiti pre Dnjester vodjenu velku bolševičku trupu.

Nemška visoka komanda stalno tati naše honvede, kok se trdo držiju i kak dobro braniju.

Europska fronta

Kak smo već višepot napisali Stalin stalno zahteva, da bi anglosasi čim predi podigli drugu frontu i stem došli nyemu na pomoć, kajti on je već čuda krvi alduval za to, do zruši celu Europu.

I to smo već rekli, da anglosasi furt samo obećuvleju, da bodo i Edo, eli se ne vupaju hapiti, kajti jako dobro znaju, kaj nyih čeka.

Ve anglosasi stem očejju zaslepiti sovjete,

kaj tobože pošilaju svoje raubarske aeroplane ober Europe, da i dale koleju nekrive i nedužne civilne ludi, kajti fabrikam nemreju nikaj naškoditi, one su se skrile pod zemlu, de nyih bombe ne dostigneju.

Najviše pohajaju Belgiju, Holandiju i Francusku, — svoje priatele, šteri su milione soldačije i matriala alduvali za nyih. Koleju svojega priatelškoga civilnoga naroda i rano ove dneve je najviše belgijski cirkveni poglavar zdigel protestaciju, da zakaj anglosasi vodiju tabora proti civilam, šteri nikaj nemaju s selđacijom i zakaj koleju svoje priatele.

Zadnye dneve su nemški branitelji pak dolji spravili par sto mašin z lufta. Bil su dnevi, da je opalo po 80 i po 50—60 nepriatelških avionov z lufta, sigdi najviše 4 motornih.

Na taljanskoj fronti su bitke v zadnye vreme prestale, kajti nepriatel su meli preveč velke zgubičke i morali su svoje linije napuniti. V to vreme su kočij voziti trupe i čuda matriala i ov tjeđen su se hapili velku ofenzivu na fronti Cas-sino.

Amerikanci su vložili jako čuda oklopljenih taborskih kol, teških štukov i aeroplanov bombaše i poleg toga ne su skorom nikaj napre došli. Da su anglosasi jenoga brega rezstrelili, nemci su se vugnuli na drugi breg i dale braniju svoje linije.

General Aleksander je još navek ne došel do toga, da bi mogel v Rimu obedovati i kak se vidi niti se nabo toga včeka.

Na balkanskoj fronti partizanam ide jako slabo. Horvatske i Srbske novine i nemški glasi nam saki den prepovedaju, da partizani saki den pretrpiju velke zgubičke. Anglosasi su nym obećali oružje i municiju i stroška, eli se to ostane samo obećanye, kajti i sami su v velkoj sili. Tak se vidi, kaj bo za kratko vreme kraj tem rečunam i balkanski narodi bodo došli do svojega krvavo zisloženoga mira.

CSÁKTORNyai SZÖVŐ és KÉKFESTŐGYÁR
(Neumann S. Utóda)
predi NEUMANNOVA FABRIKA
CSÁKTORNya

i dale gori jemle oprave, štofe
i platno za FARBATI na sake
fele farbe.

HARMUNIKA klavirna dve i pol oktave
na fletnom za prodati. Pitati v vuredništvu novin.

Nekaj za smejati

Ima dobroga gustuša

Ti Jožek, zakaj ti navek očj zapiras, da žganicu piješ?

Je znaš Francec, da žganicu vidim, se mi mam slino nabiraju v zobeh, a ja očem čistu žganicu čvati, zato žmerim, da pijem.

Kakša su deca

Otec: Daj mi mira, naj me tulko spitavali nemcem poleg tebe novine čitati.

Mali Miškec: Dragi japa, samo još jeno pitanye, onda vam mira dam.

Otec: na pitaj onda naj bo mir.

Miškec: Japa, ako si osa sedne na koprivu jeli bo osa koprivu vpičila eli pak kopriva osu?

Vitez pod postelom

Žena moža hari, on se skriva pod postelu i odnod kriči on.

Žena, daj mi mira, znaš, da je vu meni huda natura, čj zidem vun, bo zlo za tebe.

Narodni svetek v Perlaku

Posvetili bodo spomenika junakov i Orsačku Zastavu

Kak se jempot spunila vroča žela naroda občine Perlak, da i oni moreju postaviti vrednoga spomenika onim čuda junakom, šteri su svoju krv i življenje alduvali za ovu svetu zemlju.

Denes su teške prilike. Bilo je potrebno čuda truda i alduvanja, dok su mogli postaviti spomenika junakov i fundamenta Orsačke zastave. Ali da je bila reč, da narod občine Perlak pokaže, kak rad ima svoju domovinu, onda nikš aldiv neje bil preveliki.

Juniusa 9-ga bodo posvetili spomenika junakov i Orsačku Zastavu.

Parada bo se držala v ovim redu:

1. Pre kapeli bodo dočekali deputaciju, štere donese Orsačku Zastavu z Nagykanizse. Odnod paradna prošecia do spomenika.

2. Ob 1/210, vuri pred poldan sveta meša pod vedrim nebom, služil ju bude Uzdőczy Zadravez István soldački biskup v penziji.

3. Himnušz.

4. Kecskés Gusztáv levente deklamira „20-as honvédek.“

5. Za junake paradnoga govora drži vitěz Horváth Ferenc generalmajor v penziji orsački oblegat jaraša Perlak.

6. Varaš Nagykanizsa daje prek Orsačku Zastavu.

7. Straža se postavlja poleg Orsačke Zastave, Zastava se zdigne, poštuvanje se daje, med tem Vere Boža.

8. Za Orsačku Zastavu paradnoga govora drži od strane Orsačke Velke Komište za Orsačke Zastave, Uzdőczy-Zadravez István soldački biskup v penziji.

9. „Henvédroham“ taborski verš, predstavljaju honvedi.

10. Dr. Sebestyén Mátyás kr. notariuš v ime komište prek daje, a Angyal János občinski birovi prek jemle spomenika na čuvanje.

11. Polaganye vencov.

12. Szózat.

Komišia za postavljenje spomenika z lubavi zove i čeka sakoga sina ove domovine na to paradu, a mi pak smo z veslijem napisali ove rede, šteri dokažuju rodolubnost naroda občine Perlak.

Zadnyipot, da su nas nepriatelški bombaši pohodili, su i ober Megyimirja doli hitali nekše, z giftom namazane drote. Poszedi Jánosa z Drávamogyorona žena je drugi den na polu našla takšega drota zdigla ga i gledala, jeli se da nuca. Videl se joj pretenek i nazaj ga hitla. To je bila pyena sreća, kaj ti dok je dimo došla, na prstaj su se napravili črteni mehuri i cela roka joj je otekla, kaj je morala mam k doktoru bežati.

Prosimo naše čitatele, naj širiu glase, da se ne smeti ničesa teknuti, kaj de človek najde se je to od nepriatelja i jako pogibelno. Človek tam najde nesreću de se najmenya nadja.

Za prodati

šest pajceki osem tjednov stari, z dobre fajte, jen velki fenšterštok z obloki za verandu, jen tirštok za vrata i jen bicikl z gumijami.

Zemem gori slugu za domači posel z dobrom plačom.

Pitati: Puncszec Ferenc parfumeria prek pošte.

Pomagajte nesrečnikom od bombi

Najnovše je mala občina Kiralylak, notariušije Felsőmihályfalva skazala svoju ljubav za domovinu, stem da je pomagala nesrečnim ljudem, šteri su trpeli od nepriatelških bombi. S filerov siromakov i s pengő bolših gospodarov su skup nabrali 144 pengő. Vekše peneze su dali. Petek Istvana žena i Petkovics József saki po 20 pengő, Szeva József, Novák János, Szavnicсар Vince i Csrnšec Antal, saki po 10 pengő.

Ran tak se lepo skazala i mala občina Drávaszilás, v jarašu Perlak, de ga največ siromakov. Filere su skup zmetali i nabrali su 115 pengő 70 filerov. Te fileri čuda več valaju, kak pengői onih bogatašov, šteri s teškim srcem dajuju.

Penezi su ošli na mesto, kam spadaju.

Straže postaviti proti ognju

(K.E. 19) Po naredbi ministeriuma znutrešnjih poslov 194 700/1941. je treba postaviti straže za čuvanje polških pridelov. Straža mora paziti na ognju i mam prepravljena biti za gasiti.

Ta straža i do ve je dobro delala, eli kajti nas ve pobajaju nepriatelški aeroplani, ve je čuda bole treba paziti na naše polške pridele, štere nam nepriatelji očuju vništiti.

Straža bo zato za ve puno oštreš i bodo zišle za to naredbe. Ako bi nepriatel kakša nova vužigala donesel, to se bo narodu v pravo vreme na glas dalo.

Jeno je sigurno: ako bodo ljudi dobro pazili i letno pomagali, onda kaj bo nepriatel god delal, nabo nam mogel kvara napraviti.

Majuška popevka

Napisala Mikolaj Maria rogyena Dolovovics, selska žena z Muraszilvagyá

Megyimirje malo, kak si lepo ravno, Vu tebi se hrani vnogo dete zdravo

Dično Megyimirje med dvemi vodami, Kak klinčec črteni med dvemi rožami,

Dično Megyimirje, lepi vrt plodnosti, vu tebi je kruha vina, mesa dosti.

S čim se odhranjuju lepi leventasi, kaj bodo negda verni domobranci,

Dično Megyimirje neče partizane, niti komunizma, niti teške rane,

Mlade devojke sobom su odpelali, Eli komunizma su se zafalili,

V slavno Megyimirje nazaj su skočili, Makar tu tre hmetri, nesu marili,

Megyimirje nigdar neje blodilo, navek je Magyarskoj verno bilo,

Starci i starice zente v roke čislu, Pobožno molite majušku Kralicu,

Da milosrdne oči na nas obrne, I sako velko zlo da od nas odvrne,

Kaj bo Megyimirje nazaj sveta zemla, Kak je predt bila za Ferenc Józsefa,

Ne ga bilo kletve niti tatbine, Krive ljubavi, niti ciganije,

Celi svet je bil na božem miru To je Oca Boga jako veselilo,

Drevje puno roda, a zemlica da ploda, Da je saki človek imel zadovolstva,

Ferenc József je hmrl, narod se pokvaril, Svet druge vere i kleti se navčil,

Magyarski vladari bodo posla meli, Dok to se na pošten pot spraviju.

Prodám za zidati na mesto cigla

Tuľa kamena i črlenoga kamena z VÖRÖSBERÉNYA

Vapnenoga praha za zemle popravlati, ima vu sebi 99% voglene kiseline.

Koronczay László Csáktornya, Honvéd utca 5.

Pak su našli v Rusiji grobe, de ležiju 2.000 nekrivi ljudi

(NST) Med varašam Vitebsk i Polock su pak našli velke grobe, de počivaju teški aldovi komunističkih bandi. V te grobe su komunisti 1941. juluša meseca zakopali mrtva tela 2000 letoncov. Najviše njih je zvucenih ljudi i voditelov letonskoga naroda. Te siromaške ljudi su tirali i tirali i da su več čisto odnemogli i nikak su je ne mogli dale spraviti, onda su je oni bolševiki šteri su je sprejavali, po svetlom dnevu, vuni na ulici, z mašinpuškami doli postrelali. Bolševiki su dale ošli i ne su glave trli z temi mrtvimi i ranjeniki. Domaći ljudi su je dva jni pobirali i zakopali.

To je pak svetlo svedočanstvo, čega bi se europski narodi većekali či bi bolševičko gospodarenje do nas doseglo.

Izléses nyomtatványok

gyorsan és pontosan
K É S Z Ű L N E K

a Murakőzi Katolikus Könyvnyomdában

Proda se

nova „Regentin“

mašina za štrikati

Štrika štomfe, šale, rokavice, pulovere i su drugu pletenu robu.

Pitati v vuredništvu megyimurskih novin.

Giftenoga drota je zdigla, roka otekla

Najte se ničesa teknuti kaj vuni najdete

Kak god vlasti naroda podvučavaju, da se ne smeti ničesa teknuti itak se još navek najdeju ljudi, šteri pobiraju one stvari, štere engleski avioni doli hičeju i stem škodiju svojemu zdravju.

Darujte od bombi kvarnikam

Gospodarstvo

Z polskim delom jedinice odslužiti

(K. E. 19.) Što nebi mogel z svojega gospodarstva jedinice nutri dati eli či bi je nutri dal, nebi imel za svoju familiju i setvu dosti zrnja, more jedinice odslužiti i z polskim težakim delom na ljudskim gospodarstvu. **Z polskim težakim delom je moči odslužiti samo četrtoga čopora, slobodno zbiranje, eli naredba eli vreća za vužigati.** Balon se spuša z ambrelom, odspod veši 7-8 flaš, punih z pogibelnim vužigalom. Dok su flaše cele nikaj se nemre pripetiti, kajti su tak zatekjene kak pivinske flaše, ali či se potereju, kaj je nutri napravi jako pogibelnoge ognja.

Vreća za vužigati se z ran takšim balonom spuščaju. Tu je nutri material, šteri se z elektrikom vuže. V mesingastoj cevi su baterije, zvuna kulerni droti visiju i čim se drot česa dotekne, napravi se elektrika i ona vuže materiala, šteri je v vreći i tak se napravi ognja.

Se to je mogoče samo onda, či je mali gospodar, eli šteri kotrig njegove familije v ljudskom gospodarstvu za peneze zvršaval polsko delo i či mu plaća neje bila vekša od maksimalne težake plaće. Dale je potrebno, da on gospodar, šteri takše polske delavce nuca, mora to svojoj občini z pismom (jegyzék) na glas dati.

Polsko delo, štero težaki zvršavljaju na ljudskom gospodarstvu za krušno zrnje, eli kuruzu, eli pak z resa drugo štero povanye, ne moči težaku pre jedinicia v rečun zeti.

Plačeno polsko težako delo se ima ovak v rečun dati: Za saki pengő plaće se težaku odrečuna 2 i dol jedinici, od 50 fileri menša svota se rečuna za jenu jedinicu, a od 50 fileri vekša, ali od pengő menša svota za dve jedinice. Kulko jedinice su težaku za zvršeno polsko delo pomenjšali, za tulko jedinice je treba gazdi, de je težak delal, jedinice povekšati.

Či se pripeti, kaj bo polski težak dobil dozvolu, da si svoju dužnost nutri davanya pre krušnom zrnju, eli pre mašči odsluži z polskim delom onda se to onomu gazdi, de težak dela, nabo povekšalo pre nutridavanyu krušno-zrnja eli mašče, nego samo pre slobodnom zbiranyu.

Či šteri gospodar nuca takše težake, šteri očesu z svojim delom nutri davanye odslužiti, more to i pre više občinaj na glas dati. Občine bodo to vun dale i či je potrebno iz bobnyom na glas dale.

Se to mora obczna v pravo vreme na glas dobiti. Zato mora gazda šteri delo da, da težaka splaća, zapisati mu v gazdinsku knjigu, kulko mu je platil, kulko vremena je delal, onda svoje ime, svoju občinu i broj svoje gazdinske knjige.

Zvun toga mora gazda, šteri delo da, saki mesec, svojoj občini na glas dati, kulko takših težakov je črez mesec dni imel. Mora biti napisano ime delavcov, njihova občina, broj njihove gazdinske knjige i kulko plaće su dobili. Po tem pismam bodo občine težakam, šteri su odslužili jedinice na menje deli, a gazdam šteri težake nucaju povekšali.

To je velka pomoč za jene i druge gospodare. Mali gospodari, šteri teško, eli nikaj nemreju jedinice nutri dati, bodo je mogli s težakim delom odslužiti, a gospodari, šteri težake nucaju, nabo se morali natezati, po maksimalnoj ceni dobiju delavce, a za vekše jedinice dobiju vekše peneze.

S toga se vidi, da se magyarska vlada briga za se nas, za siromake i bogate, za male i velke, nam pak je dužnost pokoravati se i delati kak najbolje za dobro sih nas.

Čuvajte naše novine!

Obrana žetve

Vidi prvipot v 20. broju naših novin

Zvun toga hičeju naši nepriatel i druge stvari za vužigati štere mi još ne poznamo, eli v drugim orsagi su već dobro poznate. Kak smo već napisali, hičeju doli i takše stvari, štere se respočiju, či se njih što dotekne. Stoga more samo zlo shajati, zato je treba paziti i nikaj takšega ne v roke zeti. Decu stalno opomenuti, naj nikaj ne zemaju v roke, kaj najdeju. Ran tak treba paziti i na živinu. Osobito mladina se rado pošućka, tak i te-fosforne falačke i od toga pogine.

Za to či de kaj takšega vidimo kaj je z aeroplana doli opalo, treba stražu postaviti i mam soldadžij, žandaram, eli barem občini na glas dati.

Ambrelaš z lufta

se tulikaje moreju doli pustiti i vužigati žetvu, kozlice kupe, križe i stanya. Zato je trebam mam žandare pozvati, či vidimo, kaj se de kakši nepoznati straniski človek popleče koli žetve, eli koli hiž.

Vužigalo v luftbalonu

Či dobri vetri pušeju i baloni nam doneseju sake fele vužigala. I to smo već lani meli v Megyimirju. Te baloni najvišepot doneseju posode eli vreća za vužigati. Balon se spuša z ambrelom, odspod veši 7-8 flaš, punih z pogibelnim vužigalom. Dok su flaše cele nikaj se nemre pripetiti, kajti su tak zatekjene kak pivinske flaše, ali či se potereju, kaj je nutri napravi jako pogibelnoge ognja.

Vreća za vužigati se z ran takšim balonom spuščaju. Tu je nutri material, šteri se z elektrikom vuže. V mesingastoj cevi su baterije, zvuna kulerni droti visiju i čim se drot česa dotekne, napravi se elektrika i ona vuže materiala, šteri je v vreći i tak se napravi ognja.

Obrana od te pogibeli

Či vidimo, kaj tablice curiju z lufta, te je treba fletno pobirati. K tomu treba čuda ljudi, moži, žene, leventiši, puće si na red. Prešpancerati celu zemlu, de je suhe žetva dva metre dalko jen od drugoga, da saki se vidi. Sobom meli vedru z vodom i tablice nutri nametati. To je treba fletno včiniti, kajti te tablice se fletno vužeju. Treba te tablice pobirati i po šumaj i med hižami. Osobito v borovi šumi more biti velki ognja. Tablice doli strositi i vedru zmetati. **Tablice ne smeti z golom rukom lovit, kajti su jako gifteno i napraviju teške rane,** nego s klesči, lopatom, eli z drugom mestrijom i globoko v zemlu zakopati. Či je gola zemla i nega okoli nikaj pogibelno, moči je i zežgati.

Vreća se moreju i v luftu vužigati, onda curiju doli takši falati, kak je moška šaka. Mam gori hititi zemlu eli peska onda se daju lahko vgasnuti. Či se krov vuže, s haklom ognja doli strgati i nakli gasiti. Ran tak je treba i zdreva doli scuakati, kajti se lahko vuže ne samo dievo i nego i odspod suho listje. Na flaše je treba paziti, kaj se nebi potle, onda mam zide ognja znyih. I te je dobro globoko v grabi potreti, de nemreju kvara napraviti.

Glavno je jako paziti na žetvu i na stanya, či nam nepriatel vništi žetvu, onda smo zgubili kruha za celo leto.

Čuvajte naše novine!

Pobirajte trave za vračvo

Dobra služba za decu

Kupujem ove trave za vračvo: Štiper, lopuh suhi cvet i suho listje. Svinjska dušica, Bulnjak suho listje, Trpotec, Bokvica, suho listje, Devesinye, Črni bun suho listje, suho korenje, Trava od žutice, cingola, suho korenje Jagorčica, Piskalica suho korenje Črni mak, Stara kruha (gobe na hrži) Španjolska muha. (Zeleni kukci na jesenovim drvu) Dale kupujem se fele semenje od šumskoga deevja, kočič od pravih drobnih šumskis črešenj i višeni, onda žira od bukvih i hrastov, jagode od divjih sipkov, seme jesenovoga drevja, gladke borove hrške i sako drugo seme, štero se da nucati. Prosim, što kaj takšega nabere, najdonese 10-15 deke suhe maštre.

Koronczay László Csaktornya,
Honvéd utca 5.

KAJ JE NOVOGA?

— Roditelji, privatni deaki pazite! Kak nam direkcija purgarske škole v Csaktornya daje na glas, pismene privatne ispite bodo održali juniša 9-ga v jutro i tam "bodo deaki mam rez-deleni za vustvene ispite, šteri se pak bodo održavali juniša 15. 16. i 17-ga,

— Tri novi vitezi v Megyimirju. Ov tje-den su doli deli vitezku prisegu v Zalaegerszegu pred kapitanom Vitezke Stolice, Marót (Magdalénics) Balasz, onda od mladih vitezov Panczél János, sin vitěz Pánczél Györgya z Drávaszentihályja i Horváth László, sin Horváth Mihalya z Csaktornya! Polti prisegu je Vitěz Székely Jenő ezredes, kapitan Vitezke Stolice z lepim govorom pozdrvil nove viteze.

— Paklece taborska pošta pak jemle gori za naše honvede. Pakleci moraju biti dobro spakovani, atres dobro prekeljen, eli našit, a zvun toga toga i znutra mora biti cedula z atresom onoga, što pošila i onoga komu pošle, kajti či se zvuna atres zgubi, kaj su nutri vidi komu treba pakleze v roke dati. V paklec ne smeti nikaj takšega nutri deti, kaj bi se potrla, eli vužgala.

GLASI JARAŠA PERLAK

— Materin den v Perlaku. Mati je prva na svetu! Nyu pripada najvešće poštuvanje. Zato se sveti sako leto materin den. Tak su i v Perlaku lepo sprevodili toga dneva. Parada je bila v velkoj sahi občinske hiže pred čuda narodom. Prva je verša deklamerala Glavinia Marija vučenicica I. razreda. Kak je lepo predstavila, jako su ju pofalili. Za nyom pak su školska deca lepo popevala.

Najlepša je bila igra kaj su školska deca predstavljala. Igrale su puće domaće narodne škole i one, štere po varašaj hodiju v srednje škole. Za istinu, saku pošalu si zaslužuju naši navučitelji, kaj su to decu navučili tak lepo i čisto magyarski govoriti. Te megyimirske pućike su z ničim ne zaostale za svojim sestrami čistoga magyarskoga roda. Igra je bila tak lepa, da su sem ludem suze vušle z oči, da su gledali, kaj je mati vredna, kakše teške dužnosti ima za svoju familiju i kakše poštuvanje zaslužuje za to. Ova igra je tulikaje služila onoga čila, da bude na ovoj nazaj magyarskoj zemli bolje i lepše magyarsko življenje.

Fala i dika magyarskim navučitelam v Perlaku!

— Perlak daruje za nesrećnike od bombi. Nova politička stranika, domaća organizacija je skup nabrala 144 pengő za kvarnike od bombi. Med darovniki su bili i takši, šteri su već i predi dali, da je Baross szövetseg pobiral. Peneze su poslali na mesto, kam je treba.

Taborska pošta

Krčmar István Muracsány, Mihóci Balint Muracsány, Vlahék István Hodosány, Vlah István Légrad, Ruzsman János Perlak, Pavcsesz Antal Perlak, Pigacz Károly Perlak, Vagaj János Perlak Kolarics József Ligetvar, si skupa z daleke ruske fronte pozdravljaju naše lepo Megyimirje, svoje roditelje, žene, decu, brate sestru su rodbinu i se priatele. Prosjiju, naj njim pišeju i pošleju naše megyimirske novine. Tabori posta Z. 287.

Tislarics Antal, Szalaj Rafael, Soltics István Vukovics Ferenc, Novak Antal, Novak Ferenc, Kolarics Vince, Pabek István, Pavlicz István Tabori pošta F. 589, Jambrovics Péter, Csurin Mihaly Tabori pošta B. 183. Si skupa lepo pozdravljaju celo Megyimirje, de je lepo ptuletje, trave se zeleniju, litice su se doselile i popevali. Pozdravljaju se svoje i prosjiju megyimirske novine i čim već pisem z doma.

Skvorcz Antal honvéd Tabori pošta F. 640. Japa i mama čitali su, kaj si glasa dal v našim novinam. Lepo te pozdravljaju, si skupa živi i zdravi su. Novine su platile, boš je dobival.

Vertaries Péter Szentkereszt, Kovács Ferenc Alsódomboru Taborska pošta F. 756. Vertaries pozdravla roditelje, ženu, dete, su rodbinu i priatele. Lovrenciesi Róki, Magyarics Feliks, Jurasz Jeromos i Horvat Antal naj mu pišeju. Kovacs pozdravla roditelje, Kuzmics Mihalya i ženu, familiju Farkas i se priatele. Naj mu pišeju.

Doktorski glas. Dr. Heitzler Adolf specialist za zobe vraćiti je z honvedske službe dimo došel i pak jemle gori beteznike.

Felelős szerkesztő: Pecsornik Ottó

Felelős kiadó és lapfajlonos: Pecsornik Ottó
Hozsatej Muracsák Katalink Kőnyvnyomda — Csaktornya
Székesfehérvár feleli Szerző Antal